

Nokr T 22

Bitte Seite 385 beachten!

Adliye Ceridesi

T. C.

Adliye Vekilliği tarafından her ay
neşrolunur

Yirmi Sekizinci Sene

5 inci Sayı

ANKARA

Hapısane Matbaası

1 9 3 7

İÇİNDEKİLER

No:	Sahife No:
21. Veraset vesikaları; Veraset ve miras davaları	339
<i>T. M. İkinci Hukuk Dairesi Reisi A. Himmet Berki</i>	
22. Fransız Temyiz Mahkemesi; Tarihçe, Teşkilât, Vazifeler	348
<i>T. M. C. B. M. U. Muavınlerinden Dr. Orhan Babaoğlu</i>	
23. Tabii Hukuk nazariyesinin Devletin şekli üzerindeki tesiri.	371
<i>İstanbul: Hukuk Fakültesi Profesörlerinden Dr. Richard Havig</i>	
24. <u>Fon Tür (Andreas Von Tuhr)</u>	385
<i>Siyasal bilgiler okulu medeni hukuk muallimi Dr. Hüseyin Ayni Göktürk</i>	

Türk Temyiz mahkemesi kararları Ceza kısmı	F: 8,9,10
Türk Temyiz mahkemesi kararları Hukuk kısmı	F: 8,9,10
1935 Temyiz kararları fihristi	F: 6,7,8

Mecmuaya bastırılmak istenen her yazı doğrudan doğruya Vekillige gönderilir. Mevzuu tamamlanmamış makaleler veya eserlerin neşrine başlanamaz. Her yazı 10 satır geçmiyecek şekilde bir hülâsası ihtiva etmelidir. Basılmıyan yazılar geri verilmez.

Profesör Dr. Andreas Von Tuhr

(1864 - 1925)

Büyük Hukukçular:**Fon-Tûr (Andreas Von Tuhr)**Yazan: **Doktor Hüseyin Ayni Göktürk**

Siyasal Bilgiler okulu medenî hukuk muallimi [1]

Fon Tûr, son asır Hukuk âlimlerinin, hiç şüphe yok, en büyüklerindedir. Onun ölümüyle bütün cihan Hukuk âleminde kuvvetli bir şule sönmüş oldu. Almanyada yetişen ve orada en yüksek akademik derecelere yükselen *Fon- Tûr*, okutma hayatının son beş yılını da Zürih üniversitesine hasretmişdi. Bu beş yıllık kısa tedris devresi Türk Hukuk ilmi bakımından da çok ehemmiyeti haizdir. Zira *Fon- Tûr* İsviçre Hukukunu benimsemiş olmamızla kendiliğinden sistematik Hukuk ilminin korucuları, hemde misli az bulunan korucuları arasına katılmıştır. İşte bu sebepten *Fon- Tûr* gibi derin ilmi önünde hürmetle eğildiğimiz, bir büyük âlimi Hukukçularımıza tanıtmayı vazife telâkki ettik.

*Fon Tûr*ün Zürih üniversitesindeki tedris hayatı her ne kadar kısa olmuşsa da onun İsviçreli talebesi, İsviçre Hukuk ilmi ve Hukuk tatbikatı üzerine yaptığı tesirler asla gaip olacak mahiyette değildirler. *Fon- Tûr* 1925 yılında öldü; öldüğünde altmış iki yaşında idi. Zürih profesörlerinden ve *Fon- Tûr*ün en yakın dostlarından olan Prof. Dr. *Fritz Fleiner*in bize şifâhen naklettiği bir hatırıya göre, büyük âlim son nefesine kadar çalışmıştır: Filhakika *Fon- Tûr* biraz uzunca süren ve kendisini alıp götüreren hastalığa tutulduğu sırada İsviçre Borçlar Hukukuna dair yazdığı sistematik eserin ikinci yarım cildini bitirmek üzere imiş. En son sahifelerini de bitirtikten osra ölmüş, mühim bir kısmı o zaman henüz basıl-

[1] *Fon- Tûr*ün bu biyografisi hakkında bize materyal göndermek lütfünde bulunan Zürih profesörlerinden Fritz Fleiner'e derin şükranlarımızı sunarız,

mamış olan o natanamı eserin tab'ına *Fleiner* gibi yakın dostları nazaret etmişlerdir. *Fon-Tûr* İsviçrenin sıhhat şartları için erken denebilecek bir yaşda göçmüştür. Hukuk ilmi kendisinden daha çok zaman ışık alabilirdi. Ölümü münasebetile yazılan bütün yazılar merhumun fikren daima taze hayatiyetli, ve genç kaldığını ve binaenaleyh daha uzun zaman yaratıcı dehâsile Hukuk ilmini faydalandırabilecek halde bulunduğunu deyd eymişlerdir.

Fon-Tûrun şahsında insaniyetle ilim, içtihatla müellifin tam ve mükemmel vahdet halinde eriyip kaynaşmıştı. Onun bu fevkalâde şahsiyeti ve onda mevcut olan diğer güzel faziletler meselâ ondaki, büyük başlılıkla çocukluğun zarif halıtası şeklinde tecelli eyleyen ve belkide eski vatanı olan Rusyadan kalma tatlı bir miras payı gibi görünen hususi şahsiyet, kendisine yakın olmak saadetini bulanların hepsini de daimi cazibesi içinde tutmuştur. Aslan Rus olan *Fon-Tûr* un eski Rusyaya ve onun halkına mevcudiyetinin en derin köklerle bağlı kaldığına biz yine İsviçreli dostlarının onun hayatına dair anlattıkları birçok menkabelerle vakıfız. Rusyadan, Ruslardan veya Rusyaya ait şeylerden bahsolunduğu zaman dahi Hukukçunun hayrıhay gözleri parlar ve sesini nâmeli ve seherli bir titreklik almış buda âlim *Fon-Tûr* un yanı başında birde vatan sever ve milliyet sever yüksek kalpli, hassas *Fon-Tûrun* mevcudiyetini bize öğretmekte ve onun hakikaten felsefî manada *mükemmel adam* olduğunu göstermekdedir.

Fon-Tûr 14 Şubat 1864 tarihinde Sen Petresburg da doğmuştur; o, Rus Çarının sarayında bidayette uzun zaman Rus Ortodoks meclis ruhanisi nezdinde Çarın mümessilliğini (*Oberprokurotor*) yapan ve sonradan Rus âyan meclisine aza seçilen Hukukçu *Nikolous Von Tuhr* ün ikinci ve büyük oğludur. *Fon-Tûr* Rus zadedân sınıfına mensuptur. O zaten babadan Hukuk ilmine büyük bir kabiliyet ve liyakat tevarüs etmişdi. Yine bir asılzade olan anası *Wilhelmine Von Sehneider* de fazilet, cazibe ve zarafetle temayüz etmiş bir kadındı.

Fon-Tûr ailesinde gayet ihtimamlı bir terbiye ve hazırlık devresi geçirdikten sonra orta tahsilini yapmak üzere Almanya'ya yollandı. Lisenin orta ve son sınıflarını Almanyanın Baden — Baden ve Karlsruhe şehir-

lerinde okudu ve son şehirde 1881 tarihinde Lise Bakalorya imtihanını muvaffakiyetle geçdi. Ondan sonra Hukuk tahsiline girdi, ve bunu sıra ile, Almanyada adet olduğu üzere, Strassburg ve Leipzig, *Hidelberg* şehirlerinde yaptı. Nihayet 1885 tarihinde bu son şehirde 21 yaşında iken Hukuk doktorasını (pek iyi = *Summacum lende*) derece ile başardı ve Hukuk doktoru gradını kazandı. Akademik karibere yani Üniversite talim mesleğine intisap etmek isteyen *Fon-Tûr* bunun için icap eyleyen imtihanı geçmek ve eseri yazmak (*Habilitation* yapmak) üzere Hidelberg Üniversitesine müracaat ettiğinden kendisi daha çok genç telâkki olunarak arzusu kabul olmadı ve Habilitation nunu yapmak için 1888 tarihine kadar beklemeğe mecbur edildi. Böylece görülüyor ki: *Fon-Tûr* Hukukî yetişkinliğin esasını Alman Üniversitelerine, ve bilhassa tarihini mektebin şaşaalı devirlerinin hitamından beri Almanyada Hukuk ilmini yeden ve sevk eden Alman pantekt Hukuku [1] ilmine medyundu.

Haydelberglı pandektimilerden ve savinyi nin son şakirtlerinden olan İmmanuel Bekker ile *Fon-Tûru* bir birine bağlayan ve aralarında yalnız şahıs değil aynı zamanda ilmî bir dostluk kuran tesadüf değil her ikisinde de mevcut olan ve pandekt Hukukundan gelmiş bulunan metot birliğidir. Çünkü *Fon-Tûr* Roma Hukukçularını tetkik etti ve onların yetişkinliğini, onların metodunu benimsedi. Günlük hayatın karışık ve çeşitli hadiselerinin şartlarını tesbit etmek ve en yüksek Hukuk prensiplerinden bu şartlara uygun hal tarzlarını istimzaç eylemek metodu Roma Hukukçularının metodu idi. İşte *Fon-Tûr da* bu ilmî metodu benimsedi. « O hiç şüphe yokki Romanın en yüksek Hukukçularının dehasına benzer bir dehaya malikdi » [2] Onun için Hukukî mesele vazetmek bir keyif, bir zevk vesilesi idi. Bir Hukuk prensibinin en sessiz formüllerinden o prensibe en uygun hal tarzını çıkarabilmek yani doğmatik (= sistematik) ilim

[1] Pendekt hukuku veya müşterek Alman hukukundan (Droit Commun =) onikinci asırdan beri Almanya yavaş, yavaş nufuza başlayıp nihayet orada onbeşinci asırda tamamen yerleşen bir nevi yeni Roma hukukunu anlamak lâzımdır.

[2] Zürih Profesörlerinden Fleiner in Fon -Tûr hakkındaki sözüdür.

yapmak san'atında pek nadir modern Hukuk alimleri Fon-Türe yetişebilmiştir. Fakat onu geçen asla mevcut değildir. Zaten ilmi hayatının son beş yılından maadasını, kendisini yetiştiren Alman Hukuk İlimine hasreden *Fon-Tür* hakkında Alman Ansiklopedisi *Brockhaus* şöyle der: «Strazburg Alman Üniversitesinin en son rektörü idi başlıca eserleri: Alman medeni kanununun umumi kısmı üzerine yazdığı sistematik eser olup bu güne kadar Hukukun bu sahasında yazılanların en şumullüsü ve en esassıdır.» Filhakika merhum bu eserile ve bunun gibi daha nicelerile kendisinin ilim sūd anası (*Alina meteri*) olan Almanyaya en büyük hizmeti etmiştir.

Rus zadegan sınıfından çıkmış olan *Fon-Tür* servetçe de zengindi. Fakat Bolşevik ihtilali ve eski Rusyanın yıkılması, diğer birçok Ruslar gibi *Fon-Tür* da her şeyden mahrum etmiş ve bunun acısını *Fon-Tür* gizli gizli çekmiştir. Fakat *Fon-Tür* e hayatta her şeyden ziyade o zaman rektörü bulunduğu Strazburg Alman Üniversitesinin kapılarını hüvün ve nevmidi içinde kapayarak Zürihe gelmek zarureti acı gelmişti. Böylece kendi elile yetiştirdiği ve yıllardanberi mevcudiyetini hasrettiği, Göte gibi büyük dehalarn da yetiştiğini bu muazzam ilim abidesinin yıkılışı *Fon-Tür* için çok ağır olmuştu. Hatta Strazburgdan kaçarken kütüphanesini bile getirmediği için Zürihde uzun zaman Profesör Fritz Fleiner'in kütüphanesinden istifade etmek suretile İsviçre borçlar kanununun umumi kısmını yazmağa başlamıştır. [1]

*
* *

Fon-Türün ilmi mesaisi baş döndürecek kadar azametlidir. Doğrudan doğruya Roma Hukukunu alâkadar eden eserleri onun en eski eserleridir. Zaten *Fon-Tür* hakkındaki bir muhaveremiz esnasında *Fleiner*'in söylediği gibi *Fon-Türün* Hukuk ilmindeki bu erişilmez yüksekliği ancak onun Roma Hukukundaki derin vukufu ile kabili izahdır. Bu husustaki eserler şunlardır: *Medent Hukukda zaruret hali*, bu eser Fon-Türün Habilitation tezidir. Bundan sonra *Altio deinrem verto* 1895 adlı eserini yazmıştır.

[1] Fon-Tür bir tek kız evlâttan maada evlât bırakmamıştır. Hatta bu biyografiye mülhak güzel fotoğrafi da halen kocasiyle Bal de yaşayan kızından. Profesör *Fleiner*'in delâletile bilmuhabere tedarik ettik. Burada da her ikisine teşekkürlerimizi sunarız,

Fon-Tûr kendisini, bizim bütün eserlerinde ve düsturlarında hayran olduğumuz tabirlerin ve ifadelerin sarahat ve mânidarlığını işte bu ilk iki eserile alıştırdı; başka deyim ile bu ilk iki eserile *Fon-Tûr* kendi kendisini yetiştirdi. O modern medenî Hukuk ile, 1891 tarihinde Bale Profesörü olarak çağrıldıktan ve bilhassa orada aynı zamanda istinaf mahkemesi azalağını [1] yapmağa başladıktan sonra, istiskale başlamıştır. Fakat *Fon. Tâur* strazburg Üniversitesine profesör olduktan sonradır ki (1898) onun medenî Hukuk hakkında bilgisi sonsuz derecede inkişaf etmiştir. İşte burada onun zaten çok kuvvetli olan Roma Hukuku hakkındaki bilgisi modern Hukuka tohumluk hizmetini görmüş ve bu tohumdan bütün Hukuk alemini hayran eden modern Hukuk eserleri fişkırmıştır.

O zamanın en mühim Hukukî hadisesi 1. son kanun 1900 tarihinde mer'iyet mevkiine giren Alman medenî kanununun ruhuna hâkim olmak ve onun ana fikirlerini tatbikata intikal ettirmek hususu idi. İşte *Fon-Tûr* bu muazzam işi Almanya gibi Hukukçu âlimleri ve İntelektüelleri sayısız olan bir memlekette üstüne aldı, ve onu yüz aklığı ile ve ustaca başardı. *Fon-Tûrun* Alman medenî kanunu hakkında verdiği konferanslardan, derslerden ve monoğrafilerden nihayet, yıllar zarfında, mücellitlik (Alman medenî kanununun umumi hükümleri) adındaki şaheseri meydana geldi. (1910, 1914, 1918)

Fon-Tûr bu eserind Alman medenî kanununun ana prensiplerini erişilmez bir hızla takdim etmek ve onları namütenahi teferruat içinde ve kanun korucunun rast gele serdettiği hükümler arasında hakiki maksat ve mânayı da asla gaybetmeden mütemeddit ve plâstik bir takım mefhumlar halinde sistemlendirmek liyakatını gösterdi. Bu eser Hukuk ilmi ve tatbikatı üzerine en büyük tesirini yapmıştır. Bu esere bir suretle medyun olmayan ve ondan bir suretle istifade etmeyen hiç bir modern medenî Hukuk kitabı mevcut değildir. Alman içtihat muhakimi üzerine de *Fon-Tûrun* bu kitabının çok büyük tesiri olmuştur. Doğmatik Hukuk ilminin tesis ve yaşayışı için *Fon. Tâur* bütün fikri enerjisini sarfetmiştir.

Gihan harbının patlaması *Fon. Tûrun* uzun yıllardanberi vaki çalışmaları sayesinde kendisine temin eylediği zahirî hayat ve kariyerinde ve temin

[1] Bu mahkemenin reisi de o zaman İsviçrenin maruf hukukçularından Andreta Hlusler idi.

eylediği vicdan huzurunda dehşetli sarsıntılar yaptı. Strazburg Alman Üniversitesinin profesörler çerçevesinin en son mümessillerinden ve Üniversitenin en son rektörü olan Fon-Tür 1918 yılının noelinde içi kan ağlayarak Üniversitesini terketti ve Ren şehrini geçti *Fon-Tür*. bu manevi sillenin ölünceye kadar zebunu oldu. O Halle ve Kolonya Üniversitelerinde kısa bir müddet çalışdıktan sonra nihayet Zürih Üniversitesinin davetine icabet ederek 1920 yılı baharında Zürih Hukuk fakültesine profesör tayin olundu. Zürih Üniversitesi *Fon-Tür* şahsında eşsiz bir unsur kazanmış oluyordu. *Fon-Tür* Zürih Üniversitesindeki öğretim hayatı esnasında her zamanki fikir tazeliği ve her zamanki kudretile eski Bâl profesörlüğü zamanındaki ip uclarını derhal ve tekrar yakaladı. Ve bir kaç yıl içinde verdiği derslerin, mütalâaların, Konferasların, yazdığı makalelerin yanı başında İsviçre Borçlar Hukukunun umumî kısmı üzerine yazdığı kıymetli eseri doğdu. *Fon-Tür* bu eserinin birinci yarım cildini 1924 yılında basdırdıktan sonra başladığı büyük işi biranevvel bitirmek için dehşetli bir acele ve endişeye tutulmuştu. 1925 ilk kânununun başlangıcında eserin ikinci kısmı intişar ettiği zaman bütün İsviçre Hukuk âleminin minnet ve şükranları kendisine yağmıştı, zira daha o zamanlarda hastalığının ve yaklaşan ölümün gölgesinin büyük âlimin üzerine çöktüğü artık biliniyordu. Onun, sistem bakımından çok parlak, dil ve ıstilah bakımından billür gibi duru ve fikirlerin inkişafı bakımından gayet basit ve büyük olan bu son eseri yalnız İsviçre Hukukçuları arasında değil aynı zamanda Türk hukukçuları arasında da her halde merhumun bir vasiyetnamesi gibi yaşayacak ve tesir yapacaktır. Bu eser Fransızcaya tercüme olunmuş ve bir yılda ikinci basımını idrâk etmiştir. Türkçeye tercümesi de başlamıştır.

Fon-Tür Tedrisat hayatı bakımından da İsviçreye çok büyük hizmet etmiştir. Bunun için İsviçreliiler ona çok şeyler borçlulardır. Zaten hakikî Demokrasi ve onun Hukuk hayatı hakikî bir Hukuk ilmine ehemmiyetle muhtaçdır. Zira Devletin umumî ve hususî hayatında ve bilhassa ferdlerin münasebetlerinde; sathileşmekden ve bu rokrasiden (Routine) doğabilecek tehlikeleri ancak hakikî bir Hukuk ilmi bertaraf edebilir. Cihan şumul Roma İmparatorluğunun en büyük fikri hasılası (idimi: Leistung) olan Roma Hukuku ve bu Hukuk sayesinde açılan geniş kapular sayesinde

dedir ki Hukuk tahsil edenler modern Hukukun aydınlık salonlarına girebilirler. Roma Hukukundan kazanılmış bir disiplin sahibi olmadıkça müstakil Hukuk tahsili Hukukçular için su üstünde nakış kabilinden kahr. İşte bundan dolayıdır ki bu gün artık bizde de hiç olmazsa Hukuk fakültelerinde lâtince tedrisi bir zaruret haline gelmiştir. Zaten *Fon-Tûrun* büyük verimi de, yukarıda söylediğimiz gibi Roma Hukukuna olan derin nüfuzu sayesinde olmuştur. *Fon-Tûr* gibi müstesna bir üstadın talebesi ve Hukukçular üzerinde yaptığı tesiri kelime ile ifade etmek hakikaten güçtür.

O tedris hayatının daha başlangıcından itibaren akademik muhitte çok sevinli bir riayete ve hüsnü kabule mazhar oldu. Talebesinin kendisine gösterdiği derecesiz sempati, hayatının sonuna kadar onu daima mutahassis etmiştir. Zaten bir Hoca için bundan büyük mükâfat da tasavvur olunabilir mi?

Fon-Tûr dinleyicilerinin ve diğer insanların teveccühünü kazanmak bahasına ilmi fikirlerinden ve kanaatlarından asla fedakârlık (*Concession*) yapmış değildir. O daima hakikati ve kendi müvacehesinde daima sadık kalmıştır. Kıskançlık ve perde ardı dedikoduları ona yabancı idi. Bütün meslekdaşlarına karşı daima ve her yerde gayet efecé ve alicenapça hareket etmiştir. Merhum hadiselerden ve insanlardan lüzumu kadar uzak yaşar ve bilhassa ihtilâftan ve kavgadan ictinap ederdi. Dünyada işte çalışmaktan başka pek az şeyi onu tatmin ederdi.

Fon-Tûr en iyi huzuru kendisini sevgi ve fedakârlıkla çevreleyen karısının ve birinci kızının yanında ve evinde bulurdu.

O içini ancak yakınlarına tamamen açabilen kapalı ve masum tabiatlı bir insandı. Mutaassıp mânada değil fakat hakiki mânada dindar idi. Her dürlü dini rabıtayı reddederdi. « Tetkikat ile irişilmeyecek olanı » sakın ve sakın olarak takdis etmek ruhunun en çok hoşlandığı bir şey idi. Kendisi, Protestan olmasına rağmen, Rus kilisesinin Ortodoks (Ortodokx) dininin âyin ve münasik tarafını beğenirdi. Ve bu dinin, insanın ruhundaki gayrı kabili ifade şeyleri basit sembüllerle ifade etmek kudretini takdir ederdi. Onun bütün mevcudiyeti fikriyata ve maneviyata istinat ederdi, ve onun bu bakımlardan daima en esashıyı bulmak ve yakalamak hususunda alâkası şayamı hayretti. *Fon-Tûre* göre: klasik kültür

bilhassa kadim Yunanı ve Romayı tanıma manasında her devrin « en kuvvetli en leziz manevî gıdası »dır. O kendi içine çekilmiş bir karakterde olduğundan ve tutamaklarını daima maneviyat ve fikriyat âleminde aradığından, talihin her türlü sillelerine daima kuvvetle mukavemet etmek imkânını bulmuştur.

Hayatının en prödektif (Produetif) yıllarından yirmi danesini feda ettiği Strazburg Alman Üniversitesinin son Rektörlüğünü ve bu «sevgili» Üniversiteyi kaybetmek onun için ne kadar acı bir şey olmuştu; bundan başka o en kıymetli çocukluk hatıralarının gömülü bulunduğu ana vatanındaki baba yurdunu eski Rus devletinin çökmesiyle ebediyen kaybetmiş bulunuyordu. *Fon-Tûr* umumi harpte sonsuz ezalar duydu. Çünkü o ana vatanı olan Rusya ile seçme vatanı olan Almanya arasında kalmışdı. Yani o, iki vatanı bir birine girmiş tek vatandaş gibi inledi. Her halde Rusyanın göçüşü *Fon-Tûrun* hayatı üzerinde çok derin tesirler yepmiştir. Fakat *Fon-Tûrun* ağzından yakınları kendi talihinden şikâyeti mutazammın bir söz işitmiş değillerdirdir. Onun faziletli karısı da her felâketinde fedakârca yardımcılık etmiştir. Fon-Tûru yakından tanıyanları onun hayatının son yılında derin bir mutavaatın zebunu olduğunun farkına varıyorlardı. Ölümünden bir yıl önceden itibaren o her dürlü zavahiri ve hatta ekseriyetin ehemmiyetli telâkki ettiği şeyleri bile artık mühimsememeğe başlamışdı. Demekki o zamandan ruhunda ölüm endişesi ve Realitesi uyanmış ve işte bundan dolayı onda bir çalışma telâşı başlamışdı. Artık *Fon-Tûr*, ilmi çalışmalarının son olgun başaklarını da düşürmekden başka bir şey düşünmüyordu. Ölümünden evvelki son yaz tatili onu kâfi derecede dinlendirememişdi. Tatilin sonunda; kış sümestrinin başlangıcında o yine tam zamanında Zürih Üniversitesindeki Tedrisatına başlamışdı. Fakat bu başlamadan bir kaç gün sonra vahim hastalığının ilk alâmetleri belirmiş, karısının ve sevenlerinin sonsuz ihtimamlarına rağmen 16-ikinci kânun 1925 de sabahleyin saat 7.5 da son nefesini vermiştir.

Dostları, arkadaşları ve meslekdaşları ve bütün talebeleri 19 ikinci kânun 1925 de Zürihde Fravmünsterkirche denilen kilisede *Fon-Tûra* gayet muazzam bir dinî ölüm merasimi yapmak için toplandılar, ve cenazesini biricik kızının yurd tutmuş olduğu Bâl şehrine yollandı ve orada gömüldü.

Andreas Von Tuhr'un Eserleri

1. Der Notstand im Zivilrecht. Habilitationsschrift, 1888.
2. Zur Schätzung des Schadens in der Lex Apuilla (Festschrift der juristischen Fakultät Basel zum 50 jährigen Doktorjubiläum von Rud. von Jhering, Basel 1892.)
3. Actio de in rem verso, zogleich ein Beitrag zur Lehre von der Gesehäftsführung, 1895.
4. Mängel des vertragsabschlusses nach Schweiz. Obligationenrecht (Zeitschrift für Schweiz. Recht, n.F. Bd. 15, 16, 17, 1896 f.)
5. Rechts gutachten betr. die veräußerung von Liegenschaften der Christoph merian'schen Stiftung, Basel 1897.
6. Figenes und fremdes Interesse bei Schadenersatz aus verträgen (Grünhuts Zeitschrift für das privat- und öffentliche Rech der Gegenwart Bd. 25, 1898).
7. Eigentumserwerb an mobilien nach BGB. Verglichen mit dem Rechte des Code Civil (Zeitschrift für franz. Zivilrecht Bd. 30, 1899.)
8. Zur Lehre von den abstrakten Schuldverträgen nach dem BGB. (Festschrift zu August sigismund Schul tzes 70. Geburtstag, gewidmet von der rechtsund staatswissenschaft lichen Fakultät der Universität Strassburg 1903)
9. Na turalherstellung und geldersatz (Jhering Jahrbücher für die Dogmatik Bd. 46, 1903)
10. Zur Lehre von der Anweisung (Jherings Jahrbücher für die Dogmatik, Bd. 48, 1904).
11. Gutachten über den Straffall von Dr. W. Basel 1905.
12. Zur Lehre von der ungerechtfertigten Bereicherung (aus der Festschrift für E. J. Bekker 1907, "Aus römischem und bürgerlichem Recht,")
13. Die unwiderrufliche vollmacht (aus der Festschrift Paul Laband gewid med von der rechts- und staatswissenschaftlichen Fakultät Strassburg 1908).
14. Der Allgemeine Teil des Deutschen Bürgerlichen Rechts 3 Bände 1910, 1914, 1918 (Bindings, Handbuch der deutschen Rechtswissenschaft, X. Abteilung).
15. Grondlagen und Ausbau des bürgerlichen Gesetzbuches, Strassburger Rektora- tsrede, 1. mai 1918.

16. Zum Begriff der Verfügung nach BGB. (Archiv für zivilistische Praxis 1919, Bd.117)
17. Aufsätze und Rezensionen im Archiv für zivilistische Praxis in der Deutschen Juristen—Zeitung in der Leipziger Zeitschrift für deutsches Recht im Bankarchiv im Recht).
18. Eigentumsübertragung nach schweizerischem Recht (Zeitschrift für Schweiz. Recht, N.F.Bd.40,1921).
19. Zur Haftung für fremdes verschulden nach OR. 101 (Schweiz Juristen—Ztg. Bd.17,1920-21,S.225).
20. Bemerkungen zur Schenkungslehre des schweiz.OR. (S.JZ.Bd.18,1921,22,S.201).
21. Rückgriff des versicherten nach OR.51 (ebenda Bd.18,S.233).
22. Streifzüge im cevidierten Obligationenrecht (ebenda Bd.18,S.365,383).
23. Die Bedeutung des Willens im Zivilrecht, Zürcher Antrittsvorlesung (Zeitschrift für schw.recht,n.F.Bd.41,1922).
24. Eigentumserwerb aus unsittlichem vertrage (Archiv f.zivilist Praxis 1922 Bd. 120).
25. Umrechnung von markschulden in Frankenwährung (S.JZ.Bd.19,1922-23,S.17).
26. Bemerkungen zum Bürgschaftsrecht (ebenda Bd.19,S.225,245).
27. Zum Regress des Bürgen (Zeitschr.f.schweizerisches Recht,n.F.Bd. 42,1923)
28. Schadenersatz bei Dissens (Archiv f.zivilist .Praxis 1923 Bd.121).
29. Bürgerliches Recht.Allgemeiner Teil. Enzyklopädie der Rechts und Staatswissenschaft,herausgegeben von E.Kohlrausch und W.Kaskel Bd.III,Heft VII.Berlin Julius Springer. 1923.
30. Die Einlösung eines gefälschten Checks (S.JZ.Bd.21,1924-25 S. 333)
31. Herabsetzungsklage,Ausgleichung unter miterben (ebenda Bd.22,1925-26,S.23)
32. Das Staatsrecht des heutigen Russlands (ebenda Bd.22,S.83)
33. Allgemeiner Teil des Schweizerischen Obligationenrechts, 2 Bände 1924. 1925.

Dr. H. Aoni Göktürk.

ABONE BEDELİ

<u>Adet</u>		<u>Kuruş</u>
12	Bir seneliği	300

Perakende olarak beher numarası

Kuruş
30

Adliye Ceridesine Abone Kaydı Şartları

1 — Adliye Ceridesine abone olmak isteyenler, buldukları yerin mal sandığına [Adliye Ceridesi abone [parası]] olarak [300] kuruş yatıracağız ve alacakları makbuzu oturdukları yerin C. Müddeiumumiliğine teslim ile hangi sene için abone olduklarını kaydettireceklerdir.

2 — C. Müddeiumumilikleri bu makbuzları ve hangi seriye abone olduklarını abonmanın açık adresiyle birlikte doğruca Adliye Vekilliği Neşriyat müdürlüğüne gönderecekler ve abone sahibine de bu muameleyi bildirecek bir numara kâğıdı vereceklerdir.

3 — Abonmanların cerideleri buldukları C. müddeiumumilikleri makam delâletile adreslerine gönderilir.